

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 30 кор
 на пів року . . . 10 кор
 на чверть року . . . 5 кор
 на місяць . . . 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Пощиною число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости, віра не возьмеш,
 бо руске ми сердце і віра руска.» — з Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят • 5¹/₂ год. пополудня.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламанні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Чи має молодіж займатися політикою?*)

(X) Під сим заголовком оповістили ми в трех числах нашого дневника, статью під наведеним наголовком яко слово на часі і свої виводи оперли головно не розвідці професора філософії в чеськім університеті д-ра Масарика «Enige Gedanken über die Aufgaben der akademischen Jugend» (Wien 1891, 8° стор. 12). А викликана була наша статья заміткою у «Літер. наук. Віснику», підписаною буквою В. (Вол. Гнатюк), що всю вину за теперішнє поведене рускої молодіжи звалою на «Руслана», котрого впливови нібито, по думці п. В. підлігла руска молодіж. Ми вказали безосновність закидів п. В. звернених на адресу Руслана, а заразом вказали, де властиве жерело лиха.

На нашу статью появила ся в 3 і 4 чч. місячника «Молода Україна» (за падоліст і грудень 1905 р.) відповідь п. Вол. Гнатюка п. н. «Чим має займатися молодіж?» написана незвичайно приетрастно і з особистими нападками проти п. Ол. Барвіньського котрий зараз і дав прилюдну, заяву в 287 (Різдвянім) ч. Руслана 1905 р. на стор. 7-ій і відпер всі безосновні напасти звернені до его особи.

Ми вважали би після того зовсім злишнім вдавати ся з п. В. Гнатюком в яку небудь розправу, однак коли ще раз повертаємо до сї справи, порушеної нами в наведених числах «Руслана», то робимо се в тій цілі, щоби вказати, яким то оружем послугує ся п. Гнатюк, котрий бажає очевидно заціплювати ідейність в ту молодіж і ширити між нею самообразование.

Передовсім ми зазначаємо, 1) що неправдою є, як впевняє п. В. Г., мовби «ціла статья Руслана написана на те, аби молодіж переконана нею, не займала ся «політикою», бо хто сю статью в цілости прочитав, сего не буде вневняти; 2) неправдою є, ніби то «під наукою розуміє Руслан» виключно бубнене лекцій для школи, як пише п. В. Г., а в тій згледі покликуємо ся не лише на наведену нашу статью, але й на інші статі, писані звичайно з почином або кінцем шкільного року, в котрих були вказані потреби і способи самообразования; отже неправдою є й се, що говорить п. В. Г., «що Руслан у своїй заціпенілості радить молодежи тільки «вчити ся» а більше не мішати ся до нічого; 3) неправдою є, як впевняє п. В. Г., мовби то в Руслані були подані лише «виривки з праці чеського ученого проф. Т. Масарика», «що слова проф. Т. Масарика повідривані, та що вони в цілости виходять чиншим освітленю», бо Руслан подав цілу частину з розвідки проф. Масарика від стор. 8—11, котра відноситься до питання «Soll die studierende Jugend sich mit der Politik befassen?» в дословнім перекладі, отже не повідривані слова

і не в иншим освітленю, і переклад сїєї частини займає в чч. 264 і 265 Руслана майже повні три стовпці, як се кождий переконати ся може.

Навпаки зазначаємо, що як раз п. В. Гнатюк навів з переложеної нами частини Масарикової розвідки повиривані реченя (разом 16 радків!!) і то в тій порядку, що одно реченє (з середини вирване) поставив яке перше, за тим одно реченє з початкового уступу наводить яке друге, а наостанку третє реченє знов з середини вирване. Чи се вірнійше має бути освітленє?!

А шкода, що п. В. Гн. не навів в цілости нашого перекладу, а іменно і сего уступу, котрий він повинен собі добре зятимити і покласти основою дальшого свого поступованя, а іменно що «треба держати ся давно признаної моральної правди і відповідно уладити наше діланє. Патриотизм нині голошений не подає для життя певних правил, після яких повинні ми жити і умирати. Проста давна постанова «не брешти!» учить більше, тисяч рази більше, як всі високопарні бесіди про вітчизну і народність!» Тимчасом, як уже з наведених трех точок виходить, пустив ся п. В. Гн. на брехню, забуваючи про народну пословицю «брехнею сьвіт перейдеш, та назад не вернеш ся!»

Отже зазначивши, що п. В. Гн. не поважними аргументами а крутіїством і брехнею намагає ся воювати, звернемо бачність ще й на інші его безосновні напасти, котрі якравно осьвічують его тактику.

Пан В. Гнатюк каже, що «автор статі п. О. Барвіньський» (стор. 60) а дальше (стор. 63) пише, що п. Ол. Барвіньський належить же до тих людей, які можуть про все і про всіх говорити, критикувати, полемізувати, навіть лаяти і то поганю «по уличному». Отже нехай кождий, що прочитає нашу статью, скаже, чи там є яка небудь лайка, і до того ще й улична. Отже або одно правда, що каже п. Гнатюк, або друге, одно з другим тут сказане безусловно не згоджує ся!

Очевидно, вважаючи п. Ол. Барвіньського автором статі, висипав п. Гнатюк на него цілу торбу силетень і крутіїств. Так н. пр. заневняє, мов то «у Руслана і п. Ол. Барвіньського загалом «чоловік» починаєт ся від XI. рангі. Інші — не «люди», а сю побрехеньку основує на тій, що Руслан в згаданій статі сказав, що «проф. Масарик може для нас бути певно більшою повагою і своїм становищем і своєю глибокою наукою і своїм досвідом, як п. В. Гнатюк».

Хто прочитає наше виреченє і докір п. Гнатюка, мусить дійти до переконаня, що п. Гн. не уміє розрізнити, що иншого є рангі урядників (бюрократичні) а що инше становище наукове, про яке ми тут говорили (отже не про VI. рангі д-ра Масарика), а про его науковий степен, яко професора університету. Але п. Гнатюк, бажаючи нас з проф. Масариком по-

бити, висунув як раз особистости, котрі не можуть нікому імпонувати, як ось пок. короля сербского Олександра, котрого і ціле життя і поведене не може вважати ся природним, як се й замітили лікарі, розбираючи его мозок. П. В. Гнатюк хоче збити слова проф. Масарика, котрий настає на те, щоби молодіж науковою працею і студиями підготовляла ся до політики, збити словами сербского короля Олександра, висказані до его міністра, що die Politik ist keine Wissenschaft, welche Sie erst zu studieren hätten, sie ist eine Kunst, однак се голословне реченє, особливо з уст короля Олександра, не може нікого переконати, бож знаємо з історії, що великі політики були таки люди глибокої науки і пильної праці, а не пусті баланди і високопарні чваньки.

А вжеж зовсім ніяким аргументом не може для нас бути наведена п. В. Г-ом статья «Галічаніна» н. пр. «Наша молодіж». позаяк москвофільска молодіж тому занепадала і звела ся на нінащо, позаяк науцувана «Галічаніном» відцурала ся своєї мови, літератури й народности, отже від свого рідного відстала, а до московщини не пристала і ренегатством звела ся на нінащо.

(Конець буде).

Руско-католицкий єпископат про виборчу реформу.

(Пастирске посланіє всіх трех єпископів до духовенства і вірних).

Андрей Шептицкий

Божю Милостию і Сьвятого Апостольского Престола Благословенієм Митрополит Галицкий, Архієпископ Львівский, Єпископ Каменця Подільского.

Константин Чехович

Божю Милостию і Сьвятого Апостольского Престола Благословенієм Єпископ Перемиский, Самбірский і Сявоцкий.

Григорий Хомишин

Божю Милостию і Сьвятого Апостольского Престола Благословенієм Єпископ Станиславский.

Вірним своїх евархій мир о Господі і Наше Архієрейске Благословеніє.

Всякое царство раздѣлившееся і на ся запустѣеть, і всякъ градъ, іли домъ раздѣлившии на ся не стаеть. (Мат. XII. 25).

Рік минає від хвилі, в котрій Ми видали перше наше спільне письмо до Вас, Всеч. Отці. Обставини так складають ся, що сего року другим письмом мусимо вернути до того самого предмету, і ще раз з всякою усильністю всім Вам брати разом і кождому з окрема пригадати стислий обовязок сьвященної солідарности. Тому рік Ми звертали Вашу увагу лиш на солідарність в душпастирській праці, а в товариськім чи сусідськім житю лишаючи на боці питанє, чи в якій мірі духовенство повинно солідарно брати уділ в публичнім горожаньскім житю. Днес хочемо і на се питанє відповісти, і завізувати Вас і до сєї солідарности. Що сьвященники поза стисло сьвященничими працями і обовязками вільно брати уділ в публичних справах, що до того є часом прямо обовязаний, коли сєй уділ потрібний для Божої справи або загального добра, що о-

*) Див. чч. 263—265 „Руслана“ з 1905 р.

днак не має обов'язку а не раз і можності стало справами публичними займатися, все то річ певна, питання лише, чи і коли, беручи у діл в публичнім життю, в тій акції має бути духовенство солідарним.

Річ очевидна, що тут не може бути і бесіди о політиці, яку би священник мішав зі своєю душпастирською а стисло священничю працею, бо таке мішане людського з Божим, святого з не-святим було би все надуживанем річей святих для дочасних людських цілей. Справи для віри і моральності обояті, якими суть питання чисто політичної натури, не можуть входити в круг проповідання Божого слова, ані в зносина душпастиря до вірних, поручених его церковній власті. Провідник, котрий би в науку евангелія, в проповідь вносив науки, котрі не містять ся в евангелію і котрих Христос не голосив — адраджував бы Христа, надуживав бы проповідальниць, святого місяця, наражав бы вірних на страшне небезпеченство уважати людські вимисли за науку обявлену, або зноза цілу обявлену науку за людський вимисел, а через те, місто учита людей, баламутив би їх, і подавав би їм корм нездоровий — прямо скажемо, затрований сим нерозріженем того, що не сьвяте. Подібного святотрацтва допускав би ся сповідник, котрий би при уділювані тайни покаянія мав би на оці вишу ціль як Христос — котрий би чого иншого шукав як спасеня душі каючого ся грішника. Одним словом, священник не сьміє бути політиком ані при престолі, ані в сповідальниці, ані на проповідальниці, ані в жаднім відношеню пароха до вірних, в тім всім мусить бути лише священником, тут заступає Христа, тут єдиною его працею, задачею, єдиною цілею священничю его святого уряду — спасеня людських душ відкупленя Кровію Христовію. Лиш поза церквою вільно священникови брати уділ в горожаньскім життю, о скілько оно не колідує з обов'язками стану, і вільно єму мати політичні пересвідченя, о скілько ті пересвідченя в нічім не суть в суперечности з наукою Христа.

Ті самі засади відносять ся і до нас єпископів і до всіх праць і обов'язків нашого душпастирського уряду, між котрими головним — пригадувати духовенству науку Христового евангелія. Коли про те днесь спільним пастирским посланієм відзиваємо ся до Вас, коли Вас до солідарности в горожаньскім життю заохочуємо, то і тим сповняємо якт лиш церковний, душпастирський, а не політичний, іде нам о Божу справу, о віру і Церков, о спасеніє душ, бо такої солідарности поміж священниками в нинішню хвилю для Божої справи, для Церкви, для добра християньского народу потреба; ся солідарність конечна, так конечна, що прямо вважаємо за свій архієрейський обов'язок єї від Вас, братя, домагати ся.

Через правительство порушена справа зміни виборчої ординації, скорше або пізнійше вірогідно увійде в житє, може впровадити наш нарід в нову епоху розвою і принести правдивий тривалий хосен, але могла би привести і велику шкоду. Хосен принесе лишень під тим условієм, що в нічім не буде нарушений Божий закон і віра, ті основи і підстави всякого ладу і всякого добробиту. До того однак потреба, щоби Ми священники, котрих урядом єсть стояти на сторожі віри і Божого закона, задержали в руках той вплив на публичні справи, який нам належить ся, зглядно той вплив на ново набули. То однак стане ся лишень тоді, коли ми не тільки в священничій, але і в горожаньскій справі будемо солідарним, одним духом, оживленим тілом. Рішаючий вплив на публичні справи Нам священникам належить ся, хотий би лиш для того, що сьомо так переважаючою більшістю рускої інтелігенції. В часах, коли кожний навіть недозрілий чоловік упоминає ся о вплив на справи публичні, в часах, коли єсть бесіда о загальнім і рівнім праві голосованя, то відані навіть зі становища чисто горожаньского і ці вільного нам належало би ся рішати, бо Ми в більшости. О то однак наше неначе право не упоминаємо ся, не маємо претенсії рідити і все рішати, не думаємо о майоризованю суспільности, о зробленю з неї євєцільности клерокаричної, не протиставляємо себе, духовенства, цивільній інтелігенції, бо знаємо, що в дійсно-

сти між Нами а великою більшістю тої самої сьвітської інтелігенції нема найменшої суперечности, так як на цілій лінії є повна солідарність між Нами а людом. — Если яка єсть суперечність, то між Нами а нечисленною гореткою людей, що не суть християнами; хоть християн перед народом удають, людий, що суть ворогами і Церкви і народа. А власне для того, що суть лиш гореткою, що суть ворогами народа, що ведуть народ на погибель, не можемо дозволити, щоби Нас та меншість терроризувала, щоби криком накидала і Нам і цілому народови свої згубні засади, і тим більше рішучо мусимо всі солідарно унімнути ся бодай о сей вплив на справи публичні, які священникам (хотий би були в меншости) належить ся в християньскім народі.

Наслідком браку солідарности з Нашої сторони, мусило би і при найлучших обставинах бути страчене впливу нашого на публичне житє з чого самого вже виросоло би небезпеченство, що народні справи могли би розвивати ся не шкідливо, не після Христової масли, а тоді навіть то, що видавало би ся найліпшим поступом народного житя, було би певно кроком до заглади.

В нинішних наших обставинах і в справі виборчої реформи, о котрій бесіда, небезпеченство єще більше. У нас для того, що поміж нашими людьми на жалє находять ся такі, котрих вплив рішучо уважаємо всі за шкідливий і прямо небезпечний, а до таких мусимо зачислити не лиш тих, котрі би безсоромно і публично намовляли людий до злочинів, до підпалюваня, мордованя і рабунків, але і тих, що не здають собі справи, або хотять нерозуміти, як конечними, як основними елементами в народнім життю і поступі суть віра і моральність, і тих хотий може нечисленних, що піддавши ся під провід інтернаціональних, а для Церкви ворожих організацій, з всякою усильністю працюють над відобранем нашому народови католицької віри і моральности і сьвідомо або несьвідомо ведуть народ до заглади.

Они всі раді би вирвати нам з рук всякий вплив на народ, раді би собі присвоїти навіть терроризмом провід в справах публичних, а наша несолідарність улекшає їх роботу. Не потреба доказувати, яким всенародним нещастєм була би перевага таких людий при розширеню виборчого права. А можна би обавляти ся такої переваги, наколи духовенство не буде мати впливу на народ і на загальні справи. І в інших краях монархії, соціалісти приписуючи собі, хотий ложно, порушеня виборчої реформи, могли би набути переважаючого впливу, а то і на наші відносини сильно відбилось і булоб скріпленем всіх ворожих для Церкви елементів.

Сама вже лучність в бажаню загального і безпосередного виборчого права, хотий привадилова, соціалістів з нами Русинами, єсть для нашого народу небезпечною, бо того, чого ми бажавмо для добра народу, они надужили би на розширеня свого шкідливого впливу, своїх ложних, противних Церкви і віри засад і на безсовісній агітації.

Сі обави не перешкодили нам зробити все можливе, щоби нашому дорогому народови запевнити при наміреній реформі як найбільші користі.

Рішучо однак мусимо взяти ся до усильної і солідарної праці, щоби не дати собі при сій нагоді вирвати впливу на нарід і так повести его, щоб реформа виборча принесла єму хосен, а не шкоду, щоби не віддалила его від Церкви і від Христа.

Покликуючи Вас, Всч. Отці, до солідарности в тій акції, здаємо собі справу з трудности предпріятого діла. Розуміємо, що при всіх ріжницях в поглядах, які поміж нами находять ся, нам не удало би ся досягнути ніякого успіху, як би Ви, Всч. Отці, не були в першій раді священниками, як би Ви що небудь більше цінили над сповненє своїх обов'язків зглядом Бога і зглядом народа. Знаючи Вас, арозуміємо, що, коли сего Божа і народна справа вимагає, зможете пожертвувати і неоднo особисте уподобанє або погляди. Знаємо, що народне добро по християньски понимаєте. Ви всі так як і ми глибоко пересвідчені, що так для одиниць як і для народів нема спасеня, нема добра поза Христом. Маємо протє і надію, що зрозумієте потребу

Церкви і народа в теперішній хвилі, що зрозумієте потребу солідарности з Нами і поміж собою, і що сповните свій обов'язок.

Того можемо надіятися тим більше, що самі ніякої політики Вам не накидаємо. Лишаючи Вам всім і кождому з окрема повну свободу сповняти свої горожаньські обов'язки і мати пересвідченя, погляди і суди, які хто схоче, жадаємо від Вас лишень того, чого сама природа річи вимагає. Жадаємо, щоби Ви не лишень в нічім ані на волос не відступили від Божого закона і від принципів віри, але до того, щоби ті принципи були для Вас і для народа провідною гадкою в праці горожаньскій. Крім того жадаємо солідарности поміж Вами. Робіть в публичних справах, що хочете, але лиш по християньски і солідарно.

Маємо право розказувати навіть в річах, котрі посередно лиш відносять ся до християньского житя. Більше ще право маємо жадати під послухом канонічним тої священничої солідарности, котра в нинішню хвилю потрібна. Але Ми тої власті не хочемо днесь уживати: „многое дерзновеніє іміюще во Христі повелівати вам еже потребно єсть, любве же ради наче молим“ (к Филимону с. 8). Звертаємо ся до Вас з заохотою і просьбою як братя до братей, не приходимо розказувати, а заохочувати, не змушувати, а переконувати. На разі навіть не піддаємо Вам ніякої гадки, як нашим мнїєм така священничя солідарність повинна бути в житє впроваджена, а така організація переведена. Се все Вам лишаємо. Єсьмо глибоко пересвідчені, що та солідарність, котрої від Вас домагаємо ся, єсть днесь одним з священничих обов'язків, що дух священничий, дух Христовий до неї веде, що будемо солідарними, як лиш всі будемо правдивими слугами Христа, Божими мужами. Коли християньство, той закон любови, примирило і найзавзятійших ворогів, коли християни самі між собою за братів, за дітей одной родини уважають ся і зглядом ворогів мають правдиву любов, то о скілько більше слуги одного жертвенника, проповідники одной науки, труженники одной справи не можуть в праці собі перешкоджати а тим менше себе поборювати, мусять одною дорогою іти до одной мети. Людські ріжницї, які поміж ними могли би находити ся, ніколи не доведуть до роздору, до „разри“, а тим менше до ненависти.

(Конець буде).

Вшехпольска провокация.

Slowo polskie, не могучи викликати против-акції супротив розвиненого руского руху вічевого, повзяло очевидний замір спровокувати руске населенє і довести до репресій або і виімкового стану, який би з уряду здавив вічевий рух і перенинив маніфестації руского населеня за загальним, безпосередним, тайним і рівним виборчим правом.

Тому кілька днів донесло Slowo polskie про страшні агітації в Гаях, де відбуло ся звичайне віче в користь виборчої реформи, дальше заалармувало, що в Коцирові вибили вічевики всі вікна корчмареві — отже вже беруть ся до політики діла!... Ся послїдна справа мала ся так, що коли віче відбувало ся в сїнях корчми, як найбільшим „льокалю“ в селі, якийсь львівський робітник, ужитий за провокаційного агітатора, прийшов до корчми і випивши чарку горівки, зажадав від жида ковбаси на перекуску. Жид відказав, що ковбаси не має, бо єї ніколи не держить. Тоді той провокатор зробив страшну авантуру в корчмі і вибив кілька шиб. Се дало притоку всеполякам до скомбінованя жидівского погрому в Куцирові.

Однак тут всепольска нікчемність мусїла потерпіти велику невдачу. Бо ото намісник гр. Потоцький, як добрий господар краю, замість завести пожаданий Slow-y polsk-ому виімковий стан, поїхав сам в сю окричану Бобреччину, щоби пересвідчити ся, як стоить справа. І щож показало ся? П. намісник застав в Бібрці вірцевий лад і супокій, хотий на день его побуту зіхало ся багато людий до Бібрки. Депутация селян лід проводом пос. Брайтєра предложила єму загальне і рішуче жадає за виборчою ре-

формою, однак вже своєю свідомістю, своїм тактом і щирістю речників (п. Мох зі Звенигорода і інші) — мусіла утвердити п. намісника в пересвідченню, що має до діла з нашим чесним, побожним і свідомим селянством, яке тільки добиває ся свого права супротив кривдячого суспільного ладу, а чужа йому думка настання на власність чи безпечність других.

Тільки хиба невольні сили, сприяючи до злого, могли би такий мирний люд довести до якогось розпучливого кроку. А такого завдання підняло ся Slowo polskie, яке по бобрецькій невдачі перекинуло свої сіти на надвірнянський повіт, поміщуючи вже від кількох днів алярмуючі бюлетени звідам, в роді ось якого: „Надвірна 18. січня. (Тел. вл.) До вечера (8 год.) панував спокій (!). Множество жидівських родин виїхало вині (певно на торг — Ред.). В сій хвилі прибула зі Станиславова компанія 24. п. п. з капітаном на чолі“. В сій тоні оповідає дальше Slowo polskie, що Русини в надвірнянським повіті мають роздаче оружжя (!), що до слюсаря Клеменса в Надвірні принесло кількох до направи стрільби і револьвери (!), а слюсар мав (!) віддати те оружжя до староства. Про різанє Поляків і жидів говорять Русини чимраз частійше і голосійше. В останніх днях розійшла ся по голоска (!), що різня (!!) розпічне ся завтра, в день „Йордана“. Межи жидами і Поляками повстав переполох, багато родин виїхало до Станиславова. Може в сій хвилі — голосить безличний кореспондент — коли одержите кореспонденцію, буде вже ляла ся кров безвинних.

На стільки безличної брехні може здобути ся хиба всепольський народно-демократичний орган, який в тім згляді дав вже пераз докази своєї бездеремонности. Навіть представленє „Парації“ дня 14. с. м. представив надвірнянський кореспондент Slow-a polsk-ogo, як небезпечне майну і житю „Ляхів і жидів“, а кульмінаційну точку небезпечности назначив на д. 22. с. м. в понеділок, бо в сей день має відбутися повітве віче в Надвірній за загальним, безіосередним, тайним і рівним голосованєм. Ну, пережили ми спокійно Йордан, переживемо і віче, та тільки се сумно, що всепольські клевети мали вже сей успіх, що до Надвірної спроваджено військо і коли навіть зовсім спокійно перейде вічевий день, то швещпольські клеветники будуть дальше брехати, що се стало ся завдяки їх „осторогам“ і завдяки манліхерам.

Н О В И Н К И.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Георгія; римо-кат.: Агнешки; — В понеділок: руско-кат.: Пелівкта; римо-кат.: Вікентія. — Ві в торник: руско-кат.: Григорія Нисейск.; римо-кат.: Обр. П. Д. Марії.

— Вчерашнє Йорданське торжество мало у Львові величавий вигляд. По архієрейській службі Божій в церкві Преображенській двігнув ся процесіональний похід до керниць на розі Ринку від ул. Краківської, де відбуло ся водосвятє, а потім похід докола Ринку. Богослуженє в церкві відправив і довершив водосвятєа С. Екск. Митрополит Шевтицький з сослуженю крилошан і численного духовенства. На торжестві були присутні: п. намісник гр. Андрій Потоцький, краєвий виділ заступав п. Глиджук, президент міста п. Михальський, академічний сенат, та представителі всіх властей державних, автономічних і війскових. Хор питомців духовної семінарії співав як що року. Війскову асисту сповняв батальон 15. п. п. з оркестрою і давав приписані салви. Здвиг вірних на вчерашнім святі був величезний і не ошибемо ся, цінячи его на поверх 30,000 осіб. Цілий Ринок і всі приміжні уллиці були повні народу. Гарна погода причинила ся до піднесеня настрою і надана блеску величому обходуви Йорданського свята.

— Намісник гр. Потоцький прибув в четвер до Бібрки і по люстрації бюр староства, прийняв на авдієнції депутацію селян з Бобрецьчини. Авдієнція тривала цілу годину, яку п. намісник перестояв, розмовляючи з членами депутації. П. намісник вислухав всі бажаня депутації і дозволив відбувати віча в справі виборчої реформи, лише звернувши увагу, аби віча були спокійні і аби не відбувало ся по кілька віч в тім самім дни, бо староство не розпоряжає тількиома комісарями, аби всюда могло бути заступлене.

— Народні віча в справі виборчої реформи відбудуть ся: дня 21. с. м. в Небиліві (пов. Калш) о 3. год., в Красній і Чорних Ославах (пов. Надвірпа) о 1. год., в Дебеславцях (пов. Коло-

мия); дня 22. с. м. в Снятині о 12. год.; дня 23. с. м. в Книгиничах і в Помонятій (пов. Рогатин); дня 24. с. м. в Печені (пов. Перемишляни) о 1. год.; дня 25. с. м. в Самборі о 1. год.; дня 26. с. м. в Долонях (пов. Рогатин); дня 30. с. м. в Сяночі о 11. год.

— Загальні збори товариств відбудуть ся: Кружка укр. дівчат у Львові дня 2. лютого о 10. год.; Читальні „Просьвіти“ на личаківським передмістю дня 21. с. м. о 5. год.; „Рускої Хати“ в Станиславіві дня 28. с. м. о 6. год.; „Народної Ради“ в Дрогобичи дня 22. с. м. о 1. год.; „Нар. Дому“ в Борщеві 2. лютого о 1. год.; „Повітового тов а кредит.“ в Сокалі дня 28. с. м. о 11. год.

— „За батька“, історичну драму в 5 діях Б. Грінченка, виставлено вчєра заходом Тов а ім. Котляревського в салі „Гвізди“. Зміст драми з причини недостатку місця в вишнім числі відкладаемо до слідуєчого числа. Навіть подаємо лише загальні замітки що до гри аматорів і зверної пати вистави. Загалом обсада осіб була влучна, коли згадати при тім, як тяжко приходиться притягнути кого до виступів на аматорських сценах, та як то часто буває і сим разом не обійшло ся, без обміни ріль в останніх днях перед представленєм. Аматори, деякі з них не перший раз на сцені, мали до побореня не малі труднощі, випливаючі із самої будови штуки. Найкрасше представила ся публиці п-на Зоня Лопатинська, в ролі Христі, вихованці шляхтича Гонтаревського, яка не перший раз збирала вчєра лаври на аматорській сцені. Її удача, голос і виші сценічні прикмети найшли повний вираз у відограню ролі, найбільшої і найтяжчої в сій драмі. П-на Лопатинська виявляла ся із своєї ролі, одним словом, знаменито і гримкі оплески були лише частиною того признаня, на яке дійсно заслужила. В другій більшій жіночій ролі, Ганни, другої жінки Гонтаревського, виступала п-на Гудиківна, яка щасливо поборовала труднощі і загалом віддала свою ролю добре. В першій актї характеристика виїшла у неї невідповідно, але в дальших була природна. Роль Максима, сина Ганни, була заступлена п. З. Ціховским. Обсада сеї ролі не могла бути ліпша. Козакою поставлю, виразною дикцією, сильним, може навіть за голосним акцентованєм п. Ціховський міг заміонувати на сцені, а будучи ще речником патріотичних почувань суспільности з доби Хмельницького, зєднав собі повну симпатію у публиці і на сїлку з п-ною Лопатинською збирав гримкі оплески. П. Роговський, вісний в давніших аматорських вистав, заступав ролю Семена, сина Гонт-ого, ролю майже йому, і не мав нагоди розвинути своїх сценічних сил. З прочих осіб можна би ще згадати ролі служниць Мотри і Химки, які достойно заступали п-ни Чорнерьківна і Срібна (псевдонім), і слуг Кирила і інших, обсаджених добре пп. Ольховим, Гіряком і Рубіновичом. Режисерія подбала про все, аби драма виїшла природно і вивела штуку, о скільки було можна, вірцево. Режисерував п. Л. Лопатинський. Публика одним словом, дописала. Сала була повніська, забита. Немало лише вражало відношенє деякої части публиці, яка сьміяла ся там, де не треба, а холодно поводила ся в тих моментах, де слова патріотичних почувань, виновідані зі сцени, повинні були викликувати ознаки о душевленя. —р—

— Премія Миколи Костомарова. На засіданю петербурської Академії наук дня 12. с. м. під проводом вел. кн. Константина Константиновича, відчитано звіт про присудженє премій Миколи Костомарова за найліпший український словар. До назначеного речинця, який минув 1. січня, прийшли три праці рефлектуючі на премію. По точнім провіреню присланих праць призвала комісія вартим другої премії се є проєнція за час від 1891 до 1900 року в сумі 4000 рублів словар, який складає ся з двох частин: 1) „Словар української мови, зібраний редакцією журналу „Кієвская Старина“ зредагований Б. Грінченком із доданєм власних матеріялів і 2) „Матеріяли для словаря письменної і книжної южно-рускої мови XV. і XVIII. ст.“ Е. Тимченка. Реферат про ті праці предложив звисний філолог А. Шахматов і на его основі рішила Академія видати премію редакції „Кієвскої Старини.“

— Другий відчит про манджузку війну відбув ся вчєра в війсковім касані у Відні. Сим разом читав поруччик Ерван Франц, котрий був другим австро-угорским аташе в японській квартирі. На вівчит малі ветуи виключно лише війскові особи за запросянями; в цавілі не влучено нікого і подбано, аби зміст відчиту не дстав ся до праси. Стало ся се за старанєм російского амбасадора, котрий жалував ся, що не підлібний для Росії відчит гр. Стан. Шевтицького подано цілою австро-угорскою прасою. Поки що отже не знає праса, як схарактеризував пор. Франц японську армію.

— Просьба до милосерних сердець. Велика біда завитала до одной родини мешкаючої у Львові, що складає ся з 10 малолітних дітей, котрих отець Русин, помер ще перед 8 роками, а мати попрацала сей свят перед кількома днями по-

довгий і тяжкій хоробі і лишила тільки сиріт на Боже провидінє... З дітгий — 6 хлопців ходять до руских шкіл у Львові і держить ся кріпко своєї народности і обряду. Тепер вони без ніяких средств до житя. Просить ся нашу суспільність о скору поміч. Може би милосерні люди постійними датками місячними уможливили хоч двом з повисших сиріт-хлопців приміщенє в рускій бурсі Товариства педагогічного. Ласкаві датки і заяви приймає Адміністрація „Руслана“.

— Кваліфікаційні іспити на учителів народних шкіл пічнуть ся перед іспитовою комісією в Перемишлі дня 23. лютого. Поданя належить вносити через дотичні окружні ради шкільні до іспитової комісії найдальше до 5. лютого.

— Висша пенсія почтовців. В найближшій часі має наступити полішненє платні почтовців. Се відносить ся головно до почтмайстрів і почтової служби. Підвисшена платня почтмайстрів буде обовязувати від 1. січня с. р. і на ту ціль призначено пів мільона корон річно. На полішненє бити почтової служби призначено півтора мільона корон на рік. Управдінненє відносин помічних урядників і мануяллант та інших категорій почтовців наступить небавом.

— Зїзд єпископів полудневої Франції відбув ся оноді в Альбі під проводом архієпископа Міньот. Се була передвступна нарада, на якій радженє над скликанєм зїзду цілого французского єпископату в справі его становиска до події виданя закона про розділ Церкви від держави.

— Дрібні вісти. Іматрикуляція тих студентів львівского універтиту, котрі не явили ся до головної іматрикуляції в грудні, відбуде ся в четвер дня 25. с. м. о 11. год. перед полуднем.

— В Подгужу отруїв ся з невісної причини 35-літний Володислав Козак, урядник залізниць.

— Спис жертв присланих на удержанє приватних шкіл Руского Товариства педагогічного (жєньської семінарії учит. і виділової школи ім. Шевченка) за час від 15. падолиста: (Конець) В грудні прислали отсі жертводавці свої лепти: о. Шмериковский 1 К; тов. «Віра» в Перемишлі 50 К; відчит д-ра Студинського 15 К; о. Калитовский 1 К; Славко Ланчинський з Ладичина 60 с; З. Садовский з Целїєва 3 К; о. Л. Калвинський 2 К; о. М. Дурделла 1 К; о. Кл. Кульчицький 2 К; о. М. Марморович 1 К; А. Левицький, Мухавка 4 К; на соборчику в Молотові заходом о. І. Кмицькевича, декача зложено 38 К; зложили по 5 К: оо. І. Кмицькевич і А. Ольш, 4 К о. А. Пелєньский, 3 К В. Дилиньский; по 2 К Ю. Бачинський, В. Юречинський, Н. Виницький, Т. Ковальский, С. Донарович, І. Величковский, по 1 К Н. Сеншин, Л. Юрчинський, Ю. Білинський, І. Дудинський, Б. Домбчевский, Н. Демків і А. Филиповский; о. Є. Менчинський з Миколаїва 4 К; Русини в Тернополи 40 К (16-20 К яко одноразові датки а 23-80 К яко перші рати декларованих на пів року жертв). Зложили на сю суму: І. Ковальский 1 К; В. Лопатинський 20 с; Юл. Дроздовский 1 К; п. Цурковска 1 К; др. Грабовский 1 К; ради. Макух 5 К; Н. Янович 1 К; др. Вітошинський 2 К; Гнат Мороз 1 К; Генр. Топольницький 2 К; Люня Юськевич 1 К; яко першу рату декларованих більших жертв зложили: о. крилош Дам. Лопатинський 5 К; ради. Р. Соєвицький 1 К; о. В. Кривавич 50 с; Я. Миколаевич 3 К; др. Голубович 2 К; Гр. Онуферко 50 с; П. Чубатий 1 К; др. Ом. Калитовский 5 К; Д. Партицький 2 К; І. Дністрянський 1 К; А. Гринецький 1 К; др. М. Кодрат 1 К 80 с. — Вікнці прислали: П. Рада, Браташі 4 К; о. М. Осідак, Вєглин 3 К; о. Д. Бордун, Викоти 5 К; о. Е. Боберский, Наколаїв 3 К; учителі калуського кружка педагог. 11-75 К, а то: Ів. Белей 9 К, Чолій 1 К, Мацьків 1 К і (складка) 75 с; о. В. Збудовский, Зубрець 1 К; о. Т. Грабець, Лунків 3 К; о. І. Садецький, декан жовківський зібрав 22 К а то від свьященників оо. Сороковського С., І. Саячака, Л. Саноцького, І. Долошицького, І. Сеншина, В. Породка, О. Саліямона, В. Подольського, В. Покотила, С. Алексєвича, Л. Сінкевича, І. Радецького, А. Яремкевича, Д. Лаха, Ю. Гумецкого і М. Грушкевича; Л. Січинський, Мшана 20 К.

Разом зібрано в грудні (від 1. до 25.) суму 937 К 7 с а разом з зібраною в падолисті квотою 1833 К 72. — Виділ складає прилюдно всім Добродіям жертводавцям з окрема а передо всім тим, що аранжували складки (між свьященством, учительством, урядниками, селянами) як найсердечнійшу подяку, просить і на дальше не забувати о тяжкім положеню Товариства і его важній місці на поли народного шкільництва і пересилати стало обильні жертви. — За Виділ: А. Алексєвич касир.

— З „Української Накладні“. Маємо честь повідомити всіх наших предплатників, що кожде число „Торбана“ можна з окрема дістати в книгарнях (також і на провінції) або найліпше у нас за попередним надісланєм належности. На кредит, як взагалі незнакомим не насилаємо; довжників просимо о вирівнанє залеглогости. — З поважанєм: Українська Накладня, Львів, Вроцовека 8.

Телеграми

з дня 20. січня 1906.

— **Петербург.** Урядово оголошено, що зносить ся шлісельбурську в'язницю. Ощаджена через те квота піде на побільшення жандармерії.

Верлін. Правительство поручило властям заборонити всі віча соціялістів, заповіджені в справі виборчої реформи до пруского союму.

Петербург. З Мітави доносять, що військо обсадило головні осідки лоттських революціоністів.

— Опустили печатню **Нові Проповіди Празничні д-ра І. Бартошевського**, по ціні 2 К 50 с. Так ті Проповіди як і давніші сего автора: **Проповіди Недільні (4 К), Проповіди Похоронні (4 К), Проповіди Майські**, з котрих часть о Состраданію Пр. Богородиці надає ся до Проповідей Страстних (3 К), **Проповіди Страстні (1 К 40)**, — можна набути в книгарнях ім. Шевченка (Львів ул. Театральна ч. 1) і в Ставропільській (Львів ул. Руска ч. 3.). У автора (Львів ул. Домса 5) можна всі ті книжки набути під догідними у слов'ями.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Микола Курцеба.

Із глибини душі.

Як в непорочному блакиті
Срібленим туманом вповиті
Зачнуть згасати зорі
І знов в зраженім серцю мому
Жаль зродить ся, тяжка утрома,
Полину ген в просторі
Й Тобі пожалю ся одному.

Тобі покажу серця рани,
Покажу біль, що в моїй скрани
Давить свобідну волю...
А що в душі і серцю мому
Я приступ дав гріхови злому
Й попавсь в тяжку неволю,
Що в мому серцю їдь ворожа,
Я каюсь Боже!

Тобі покажу серця жалі,
Зберу тугу, весь біль, печалі
І занесу до Тебе,
А як я винен, що тих болів
Не вмів вживати після волі
Твоєї, Боже, як потреба,
Іх може в згубу дав ворожу,
То каюсь Боже.

Ти дав невинність серцю мому,
Як блакитам красу, а сонцю золотому
Чудову ясність красну,
Що я у поросі тиряюсь,
Тебе гнівлю й Тебе цураюсь,
Для Тебе в віки гасну
В гріхів страшній, огидній кожій,
Я каюсь Боже!

Двигни мене, я каюсь Боже,
Нім хмари закрасить у рожі
Вістун дня, сонце ясне,
Двигни мене, дай жить на волі,
А забери тугу, печалі, болі,
Най марно так не гасну,
З оков раз вирви мя ворожих
Я прошу Боже!

Świat Słowiański.

Miesięcznik pod redakcją

D-ra Feliksa Koniecznego

poświęcony słowiaństwu i przeglądowi spraw słowiańskich, wychodzi z końcem każdego miesiąca w zeszytach 4-5 arkuszowych. Prenumerata całoroczna wraz z przesyłką pocztową wynosi 10 K, kwartalnie 2 K 50 h. Administracja w księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К, „раритас“ медоборів по 6 К 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клгр. 2 К. Від руского замовлення даю 20 сот. на будову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани
177(1-2) пошта в місци.

За пезку і добру льокацію
поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні прем'ювані
- 4% листи Товариства кредиторського земського
- 4% і 4 1/2% листи Банку краю
- 4% позичку краю
- 4% облигації пропінацийні і всілякі ренти держанні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

прймає вкладки до опроцентовани на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів послілки можна присилати гроші чеками Щадницької поштової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кождого часу, навіть без виповідження (за ескротом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виводить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотечки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени забезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкви, бурез, школи і т. д. 31.738 К.

Стан Фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучім:	81.968 К.

Лев Лопатинський.

Хмари-чари

ЖАРТИ й НЕЖАРТИ
ЗЛОЖЕНІ і ПЕРЕЛОЖЕНІ АВТОРОМ
для розривки і розваги читачів. Ся збірка становить другий том поезій і шукток, про які можна те саме сказати, що про „Перли“.

Набути можна в Ставропільській книгарні.

Свій до свого!

Др. Величко Григорий

ЗАВЕДЕННЯ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Ерфуртські насіння ярин, господарські, цвітів і т. д. | Цибульки цвітів, рожі, корчі овочеві, дера і т. д.

Росада ярин, цвітів, трускавок ітп.

Львів, ул. Камп'яна 9.

Просить ся о скорі замовлення, щоби можна скорше приготувати висилку.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморських земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ** повсюди знакома фірма.

B. KARLSBERG

HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифкарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.